

Załącznik
do Uchwały Nr XXI/118/2025
Rady Gminy Rachanie
z dnia 18 grudnia 2025 roku

**PROGRAM WSPÓŁPRACY GMINY RACHANIE Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI ORAZ
INNymi PODMIOTAMI WYMIENIONYMI W ART.3 UST.3 USTAWY O DZIAŁALNOŚCI
POŻYTKU PUBLICZNEGO I O WOŁONTARIACIE NA ROK 2026**

W s t ę p

Program współpracy określa obszary, kierunki i formy realizacji wspólnych zadań i współpracy Gminy Rachanie z organizacjami pozarządowymi. Wskazuje priorytety oraz rodzaj udzielanego przez gminę wsparcia organizacjom pozarządowym, które będą realizowane na podstawie partnerskich relacji.

Obszar aktywności organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego odzwierciedla potrzeby społeczności lokalnej, a utworzony program umożliwia rozwinięcie zakresu działań organizacji, zapewni im wsparcie, które jest podstawą do realizacji podejmowanych działań. Przyczyni się to do poprawy jakości życia mieszkańców Gminy Rachanie oraz do lepszego rozpoznawania i zaspokajania, w skuteczny i efektywny sposób, potrzeb społecznych.

Ważnym elementem współpracy jest wzajemne pozyskiwanie informacji, opinii i uwag w zakresie podejmowanych przedsięwzięć. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi staje się kluczowym instrumentem tworzącym warunki do wzajemnego czerpania z doświadczeń lat poprzednich, co pozwoli na zwiększenie skuteczności i efektywności działań związanych z realizacją zadań publicznych.

Treść niniejszego dokumentu została wypracowana w oparciu o wzajemną współpracę realizowaną na podstawie obowiązujących w ostatnich okresach programach.

§ 1

Cel główny i cele szczegółowe programu

1. **Celem głównym** Programu jest kształtowanie partnerstwa oraz wypracowanie wspólnych mechanizmów służących efektywnemu i skutecznemu diagnozowaniu, a następnie zaspokajaniu zbiorowych potrzeb mieszkańców Gminy Rachanie, zmierzające do poprawy jakości ich życia, poprzez stwarzanie im możliwości i warunków do uczestnictwa w życiu publicznym.
2. **Celami szczegółowymi** służącymi osiągnięciu założenia głównego jest:
 - 1) Podejmowanie i inicjowanie różnorodnych form współdziałania z organizacjami pozarządowymi oraz określenie zadań publicznych, które umożliwią dokładniejsze zaspokajanie potrzeb zbiorowych mieszkańców Gminy;
 - 2) Tworzenie dogodnych warunków do zwiększania aktywności społecznej w zakresie realizacji określonych zadań publicznych;
 - 3) Wzmocnienie potencjału organizacji pozarządowych do realizacji zadań, a także pełniejsze wykorzystanie ich możliwości kadrowych i rzeczowych;
 - 4) Podnoszenie standardów realizacji zadań przez organizacje poprzez pełną współpracę i wsparcie organów Gminy;
 - 5) Promowanie idei społeczeństwa obywatelskiego oraz dążenie do wywoływania potrzeby społecznej dotyczącej partycypacji mieszkańców w podejmowanych inicjatywach, zmierzającej do ciągłej poprawy jakości ich życia;
 - 6) Wsparcie Gminy dla podejmowanych przez organizacje pozarządowe nowych inicjatyw i wykorzystywanie wszelkich dostępnych procedur służących ich skutecznej realizacji;
 - 7) Analizowanie i ocenianie rezultatów współpracy oraz realizowanie działań usprawniających.

§ 2

Zasady współpracy

Gmina Rachanie zamierza współpracować z organizacjami pozarządowymi w oparciu o następujące zasady:

- 1) **partnerstwa** – polegająca na równym traktowaniu organizacji jako partnerów, którzy odgrywają istotną rolę w identyfikowaniu i definiowaniu problemów społecznych oraz określeniu sposobów ich rozwiązywania;
- 2) **pomocniczości i suwerenności stron** – opiera się na założeniu poszanowania wzajemnej odrębności i nieingerowania w sprawy wewnętrzne, a także wykorzystania swojego potencjału do realizacji wspólnych zadań publicznych. To wsparcie dla działalności organizacji oraz umożliwienie realizacji zadań publicznych na zasadach i w formie

określonej w ustawie. Pomaga w osiągnięciu relacji pomiędzy Gminą a organizacjami, które umożliwią jak najbardziej efektywną realizację zamierzonych zadań;

- 3) **efektywności** – zakłada wybór optymalnego sposobu wykorzystania środków publicznych w oparciu o celowość, zasadność i kalkulację kosztów proponowanego zadania, biorąc pod uwagę zakładane efekty uzyskane po zrealizowaniu przedsięwzięcia. Polega na wspólnej dbałości o osiągnięcie zamierzonych celów;
- 4) **jawności** – opiera się na obowiązku Gminy informowania organizacji o zamiarach, celach i środkach przeznaczonych na realizację zadań publicznych określonych w Programie. Podejmowane czynności powinny być powszechnie wiadome i dostępne, a także jasne i zrozumiałe w zakresie zastosowanych zasad, procedur i wyboru realizatorów zadań publicznych.
- 5) **uczciwej konkurencji** – w oparciu o założenia konkurs ofert polega na równorzędnym traktowaniu wszystkich organizacji ubiegających się o realizację danego zadania publicznego.

§ 3

Zakres Przedmiotowy i współpraca

Przedmiotem współpracy Gminy Rachanie z organizacjami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w sferze zadań publicznych jest:

I. Realizacja zadań Gminy określonych w ustawach w zakresie:

- 1) Pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób;
 - wspieranie działań wyrównujących poziom życia mieszkańców Gminy Rachanie,
 - świadczenie pomocy usługowej osobom jej potrzebującym,
 - wspieranie rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych
 - organizowanie wypoczynku dzieciom z rodzin ubogich oraz zagrożonych patologią społeczną.
- 2) W zakresie nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania;
 - organizacja czasu wolnego wśród dzieci i młodzieży,
 - organizacja konkursów przedmiotowych, przeglądów, imprez oraz innych form służących popularyzacji osiągnięć szkolnych i przedszkolnych,
 - zapewnienie uczniom niepełnosprawnym bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do szkół w celu realizowania obowiązku szkolnego.
- 3) W zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego;
 - organizowanie imprez kulturalnych o charakterze lokalnym i regionalnym mających znaczenie dla kultury Gminy, w tym: „Dożynki Gminne”, przegląd dorobku KGW i zespołów śpiewaczych,
 - wspieranie amatorskiego ruchu artystycznego,
 - zakładanie kół zainteresowań i zajęć tematycznych dla dzieci i młodzieży,
 - upowszechnianie i promocja lokalnej twórczości ludowej,

- 4) W zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej;
- upowszechnianie kultury fizycznej, w tym propagowanie aktywnego wypoczynku dzieci i młodzieży, organizacja rozgrywek i współzawodnictwa sportowego, udział w zawodach i rozgrywkach sportowych, reprezentowanie gminy w rozgrywkach międzyklubowych poza gminą,
 - organizacja i koordynacja imprez sportowych i sportowo-rekreacyjnych o charakterze lokalnym i regionalnym - „Gminne i Powiatowe Święto Sportu”,
- 5) W zakresie ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego;
- organizowanie i koordynacja szkoleń dla rolników w zakresie rozwoju gospodarstw ekologicznych,
 - wspieranie przedsięwzięć polegających na ochronie istniejących gatunków zwierząt i ptaków w poszczególnych obwodach łowieckich na terenie Gminy Rachanie,
- 6) W zakresie ratownictwa i ochrony ludności;
- wspieranie przedsięwzięć służących ochronie przeciwpożarowej,
 - organizowanie specjalistycznych zawodów sprawnościowych,
 - zabezpieczenie terenu i ochrony w czasie trwania organizowanych na terenie gminy imprez kulturalnych, sportowych i turystycznych.
- 7) W zakresie ochrony i promocji zdrowia oraz przeciwdziałania uzależnienia i patologiom społecznym;
- realizacja wybranych zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

§ 4

Formy współpracy

W 2026 r. Gmina Rachanie planuje współpracować z organizacjami pozarządowymi w formie finansowej i pozafinansowej.

Zlecenie organizacjom pozarządowym realizacji zadań publicznych polegać będzie na:

- 1) udzieleniu dotacji finansowych organizacjom pozarządowym w trybie otwartego konkursu ofert na zasadach określonych w ustawie, w formie:
 - powierzania wykonywania zadań publicznych, lub
 - wspierania wykonywania tych zadań.
- 2) przekazaniu środków finansowych organizacjom pozarządowym na realizację zadań publicznych z pominięciem otwartego konkursu ofert na podstawie art. 19a ustawy.

Współpraca pozafinansowa realizowana może być poprzez:

- 1) wzajemne informowanie Gminy oraz organizacji pozarządowych o planowanych kierunkach działalności i współdziałania w celu zharmonizowania tych kierunków;
- 2) promocję działalności organizacji pozarządowych.

- 3) doradztwo i udzielanie przez Gminę pomocy merytorycznej organizacjom pozarządowym;
- 4) organizację lub współudział organów samorządu Gminy Rachanie w przeprowadzeniu szkoleń, w tym: z zakresu funduszy unijnych, konferencji, forum wymiany doświadczeń, w celu podniesienia sprawności funkcjonowania organizacji;
- 5) aktualizację strony internetowej Gminy w zakresie informacji dotyczących organizacji pozarządowych z terenu Gminy;
- 6) udzielanie rekomendacji organizacjom pozarządowym współpracującym z samorządem, które ubiegają się o dofinansowanie z innych źródeł;
- 7) konsultowanie z organizacjami pozarządowymi aktów prawa miejscowego na zasadach określonych w uchwale nr III/14/2010 r. z dnia 30 grudnia 2010 r.
- 8) udział przedstawicieli organizacji pozarządowych w pracach komisji konkursowych celem opiniowania ofert złożonych w otwartych konkursach ofert (z wyłączeniem osób wskazanych przez organizacje pozarządowe biorące udział w konkursie);
- 9) cykliczne spotkania przedstawicieli Gminy z przedstawicielami sektora pozarządowego i innymi zainteresowanymi, mające na celu wymianę poglądów dotyczących najważniejszych aspektów funkcjonowania organizacji pozarządowych oraz rozwój form współpracy;
- 10) tworzenie wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym, złożonych z przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz przedstawicieli Gminy;
- 11) obejmowanie patronatem przez władze Gminy projektów i inicjatyw realizowanych przez organizacje pozarządowe;
- 12) wspólne opracowywanie i realizacja projektów finansowanych ze środków zewnętrznych;

§ 5

Priorytetowe zadania publiczne

Do priorytetowych obszarów współpracy z organizacjami należą zadania z zakresu:

1. Ochrony i promocji zdrowia:

- działania mające na celu aktywizację ruchową osób powyżej 60. roku życia poprzez gimnastykę i działania rehabilitacyjne;
- działania edukacyjne mające na celu promocję zdrowia i rozpowszechnienie zdrowego stylu życia oraz profilaktykę pierwotną chorób.

2. Przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

3. Działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych.

4. Nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania.

5. Kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego:

- wspieranie prezentacji amatorskiego ruchu artystycznego, artystycznych imprez środowiskowych i innych projektów kulturalnych integrujących społeczność lokalną.

6. Wsparcia i upowszechniania kultury fizycznej:

- wspieranie organizacji i prowadzenia szkoleń sportowych dla dzieci i młodzieży;
- wspieranie programów aktywizacji społeczności lokalnej;
- wspieranie masowych imprez rekreacyjnych i sportowych, umożliwiających mieszkańcom Gminy aktywne uczestnictwo;
- upowszechnianie kultury fizycznej i sportu w zakresie prowadzenia szkolenia dzieci i młodzieży oraz organizacja i udział w imprezach sportowych o charakterze gminnym i regionalnym.
- reprezentowanie gminy w rozgrywkach międzyklubowych w piłce nożnej i siatkowej.

7. Pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób:

- powierzenie wykonywania opieki nad chorym w domu w zakresie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych,
- prowadzenie placówek wsparcia dziennego,
- dystrybucja żywności.

8. Promocji i organizacji wolontariatu.

§ 6

Okres realizacji zadań w ramach programu

Program współpracy Gminy Rachanie z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2026 - obowiązuje od 01.01.2026 r. do 31.12.2026 r.

§ 7

Sposób realizacji programu

1. Podmiotami realizującymi program są:

- 1) Rada Gminy Rachanie w zakresie kreowania kierunków współpracy gminy z organizacjami oraz określenia wysokości środków przeznaczonych na dofinansowanie zadań realizowanych przez organizacje.
- 2) Wójt Gminy Rachanie w zakresie realizacji rocznego programu współpracy jako organ wykonawczy, a w szczególności poprzez:
 - a) ogłaszanie otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych Gminy Rachanie oraz powoływanie komisji konkursowych,
 - b) wybieranie najkorzystniejszych ofert realizacji zadań publicznych na podstawie rekomendacji komisji konkursowych.

- 3) Organizacje pozarządowe w zakresie odpowiadającym działaniom gminy.
2. Wójt Gminy Rachanie realizuje program współpracy przy pomocy pracowników Urzędu Gminy, którzy w jego imieniu podejmują działania w obszarze:
 - 1) przygotowania i prowadzenia konkursów ofert dla organizacji na realizację zadań publicznych ze środków Gminy,
 - 2) rozliczania organizacji z merytorycznego i finansowego wykonania zadań publicznych,
 - 3) kontroli nad realizacją zadań publicznych wykonywanych przez organizacje pozarządowe,
 - 4) podejmowania i prowadzenia bieżącej współpracy z organizacjami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.

§ 8

Wysokość środków planowanych na realizację programu

Na realizację Programu planuje się przeznaczyć kwotę w wysokości 160 000,00 zł, która znajdzie swoje pokrycie w projekcie uchwały budżetowej Gminy Rachanie na rok 2026.

Na zadania planowane, o których mowa w §6 punktach 1, 3, 5, 6,7 oraz 8 przeznaczyć 80% planowanej kwoty, natomiast na zadania, o których mowa w §6 punktach 2 i 4 przeznaczyć 20% planowanej kwoty na realizację programu.

§ 9

Sposób oceny realizacji programu

Wójt Gminy Rachanie przedłoży Radzie Gminy Rachanie sprawozdanie z realizacji programu oraz opublikuje jego treść w Biuletynie Informacji Publicznej. Sprawozdanie zawierać będzie informacje na temat efektywności realizacji programu opartej o analizę następujących wskaźników:

- 1) liczba ofert złożonych przez organizacje pozarządowe na realizację zadań publicznych, z wyszczególnieniem ofert złożonych w drodze otwartych konkursów ofert i w trybie pozakonkursowym;
- 2) liczbę organizacji pozarządowych, z którymi zawarto umowy na realizację zadania publicznego;
- 3) liczbę organizacji pozarządowych, którym zlecono realizację zadań publicznych;
- 4) liczbę zadań, których realizację zlecono organizacjom pozarządowym;
- 5) wysokość środków finansowych przekazanych organizacjom pozarządowym z budżetu Gminy na realizację zadań publicznych;
- 6) udział środków własnych organizacji pozarządowych w realizacji zadań publicznych zleconych w drodze otwartych konkursów ofert;
- 7) liczbę form współpracy pozafinansowej gminy z organizacjami pozarządowymi.

§ 10

Informacja o sposobie tworzenia programu oraz o przebiegu konsultacji

1. Zainicjowane przez Wójta Gminy Rachanie rozpoczęcia działań nad przygotowaniem Programu.

2. Przygotowanie Programu obejmuje realizację w zaplanowanych terminach następujących działań:

- opracowanie projektu programu współpracy na 2026 rok powstał na bazie programu współpracy na 2025 rok oraz w oparciu o doświadczenia jego realizacji w latach ubiegłych,

- skierowanie projektu programu do konsultacji z organizacjami pozarządowymi poprzez jego upublicznienie na stronie internetowej, w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Rachanie w sposób określony w uchwale Nr III/14/2010 Rady Gminy Rachanie z dnia 30 grudnia 2010 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad konsultowania aktów prawa miejscowego tj. od 27 .10.2025 do 17 .11.2025r.

- rozpatrzenie opinii i uwag złożonych podczas konsultacji poprzez organizacje pozarządowe: nie wniesiono uwag do projektu uchwały w wyznaczonym terminie;

- przedłożenie na sesję Rady Gminy projektu uchwały dotyczącej Programu w celu podjęcia uchwały w tym zakresie: 21.11.2025 r.

- umieszczenie podjętej przez Radę Gminy uchwały dotyczącej programu na stronie internetowej oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy.

- sprawozdanie z przeprowadzonych konsultacji jest zamieszczone na stronie internetowej Gminy (załącznikiem do sprawozdania są ewentualne uwagi i propozycje do programu przekazane przez przedstawicieli organizacji pozarządowych).

§ 11

Tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert

1. W celu przeprowadzenia konkursu, Wójt Gminy powołuje Komisję konkursową, która w ciągu 7 dni licząc od terminu określonego dla złożenia ofert, dokona ich opinii.

2. Pracami komisji konkursowej kieruje Przewodniczący.

3. Termin i miejsce posiedzenia komisji określa Wójt.

4. Komisja podejmuje rozstrzygnięcia w głosowaniu jawnym, zwykłą większością głosów, w obecności co najmniej połowy pełnego składu osobowego. W przypadku równej liczby głosów decyduje głos przewodniczącego.
5. Do zadań komisji konkursowej należy w szczególności:
 - 1) formalna weryfikacja złożonych ofert,
 - 2) merytoryczna ocena ofert,
 - 3) propozycja podziału środków finansowych na poszczególne oferty.
6. Komisja konkursowa dokonuje oceny merytorycznej na formularzu "Karta oceny oferty".
7. Z prac komisji konkursowej sporządza się protokół.
8. Komisja konkursowa przedstawia Wójtowi i propozycje podziału środków finansowych na realizację zadań publicznych.
9. Komisja przy rozpatrywaniu ofert uwzględnia wysokość środków publicznych, przeznaczonych na realizację zadania.
10. Komisja może uzależnić ocenę merytoryczną oferty od złożenia przez oferenta w określonym przez Komisję terminie, dodatkowych informacji lub dokumentów pomocnych w ocenie i potwierdzających, iż podmiot dane zadanie wykona zgodnie z założeniami konkursu.

§ 12

Postanowienia końcowe.

Zmiany niniejszego programu wymagają formy przyjętej dla jego uchwalenia.